1961
एপ্রিল 14

ଆସାମ ରାଜ୍ୟ

ବନାମ

ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

(ଏସ୍. କେ. ଦାସ, ଜେ. ଏଲ୍. କପୁର, ଏମ୍. ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା,

ଜେ. ସି. ଶାହା ଏବଂ ଟି. ଏଲ୍. ଭେଙ୍କଟରାମା ଆୟାର, ନ୍ୟାୟାଧୀଶବୃନ୍ଦ)

ବିକ୍ରୟ ଟିକସ- ପୁନଃବିକ୍ରୟ ପାଇଁ କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ବିକ୍ରୟକୁ ବାଦ ଦେବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଥିବା ଆଇନ- ରାଜ୍ୟରେ ଥିବା ଏହିପରି ବିକ୍ରୟକୁ ସୀମିତ କରୁଥିବା ସଂଶୋଧନ- ସଂଶୋଧନ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ଟିକସ ଆଦାୟକୁ ନିଷିଦ୍ଧ କରୁଥିବା ଆଇନକୁ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରେ କି ନାହିଁ- ଆସାମ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ 1947 (ଆସାମ 17/1947), ଆସାମ ଅଧିନିୟମ 4 /1951 ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ, ଉପଧାରା ଗୁଡ଼ିକ 3 (1) A (iii), 15-ଆସାମ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ନିୟମ, ନିୟମ 80-ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 286 (2) ।

ଆସାମ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ 1947ର ଧାରା 15 ର ମୂଳ ପ୍ରଣୟନ ଆଧାରରେ, ଟିକସ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜଣେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଡିଲରଙ୍କ ସମୁଦାୟ କାରବାର ଆକଳନ କରିବା ସମୟରେ ଯଦି ସାମଗ୍ରୀକୁ ପୁନଃବିକ୍ରୟ ପାଇଁ କିଣାଯାଇଥାଏ ତେବେ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଡିଲରଙ୍କ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ରରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ବିକ୍ରୟକୁ ମୋଟ ଆକଳନରୁ ବାଦ ଦିଆଯିବ। 1951 ରେ, "ପୁନଃ ବିକ୍ରୟ" ଶବ୍ଦ ପରେ "ରାଜ୍ୟରେ" ଶବ୍ଦ ଯୋଡ଼ିକରି ଏହି ଧାରାକୁ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ବାଦ୍ କେବଳ ରାଜ୍ୟରେ ପୁନଃ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ଗୁଡିକର ବିକ୍ରୟ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ଥିଲା । ଏହି ସଂଶୋଧନକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ନିୟମ 80 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ, ଆସାମର ଜଣେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀ, ଏବଂ ଯାହାଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ମୁଖ୍ୟତଃ ଆସାମରେ ଚା 'କିଣିବା ଏବଂ ଏହାକୁ ଆସାମ କିମ୍ବା କଲିକତାରେ ବିକ୍ରୟ କରିବା ଥିଲା, ଏହି ସଂଶୋଧନର ବୈଧତାକୁ ସେ ଏହି ଆଧାରରେ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ସଂଶୋଧନର ଫଳାଫଳ ଆଧାରରେ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ଟିକସ ଆଦାୟ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଏହି ବିଷୟଟି ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 286 (2) ର ଉଲ୍ଲଂଘନ କରେ ।

ନିର୍ଣ୍ଣିତ ଯେ (1) ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଜଣେ ଡିଲର ଯିଏ ରାଜ୍ୟ ବାହାରେ ଥିବା ଡିଲରମାନଙ୍କୁ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କ୍ରୟ କରିଥିବା ଏବଂ ବାସ୍ତବରେ ସେପରି ବିକ୍ରୟ କରିଥିବା ବିଷୟଟି ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ ଭାବରେ ପରିଗଣିତ ହେବ ନାହିଁ କାରଣ ଏହି ଦୁଇଟି ବିକ୍ରୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଏବଂ ପୃଥକ ଥିଲା । ପ୍ରଥମ ବିକ୍ରୟ ଏକ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଉପରେ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିବା ଟିକସ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 286 (2) କୁ କ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ କରିନଥିଲା । 1961 ଆସାମ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେ

ଏହା ପରେ *ଏନୁପୁରି ନରସିଂହମ୍ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ,* [1962] 1 ଏସ୍. ସି. ଆର୍. 314ର ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ।

(2) ଏହି କି ଯେ ଆସାମ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ 1947 ର ଧାରା 15 ଏବଂ ସେହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ନିୟମ 80 ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 286 (2) ର ଉଲ୍ଲଂଘନ କରୁନଥିଲା । ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏକାଧିକ ଥର ଟିକସ ଏଡ଼ାଇବା ଥିଲା ଏବଂ 1951 ମସିହାରେ ସେହି ଧାରାରେ କରାଯାଇଥିବା ସଂଶୋଧନ କିମ୍ବା ନିୟମ 80, ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ ସମୟରେ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ଦୁଇଥର ଟିକସ ଲାଗୁ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରିନଥିଲା । ଏହିପରି ବିକ୍ରୟ ଗୁଡିକୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 286 (2) ଏବଂ ଅଧିନୀୟମର ଧାରା 3 (1) (A) (iii)ର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଦ୍ୱାରା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଟିକସରୁ ବାଦ କରାଯାଇଥିଲା । ଥରେ ସେହି ବିକ୍ରୟ ଅଦାୟ କ୍ଷେତ୍ର ବାହାରେ ଥିଲେ, ସେଗୁଡ଼ିକରେ ଧାରା 15 ଆଧାରରେ ଥିବା ସେହି ନିଷେଧକୁ ପୁନର୍ବାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାର କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ନଥିଲା ଯାହା ଏକ ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ ବିଭାଗ ଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ଅଦାୟ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଏବଂ ସମ୍ବିଧାନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା ସୀମା ଦ୍ୱାରା ବାଦ ଦିଆଯାଇପାରିବ ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 167 /1960 ।

ଆଇନ ସଂଖ୍ୟା 128/ 1954ରେ ଗୌହାଟି ଆସାମ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଜୁଲାଇ 16,1956 ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ *ଏ. ଭି. ବିଶ୍ୱନାଥ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ନୌନୀତ ଲାଲ* ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ହାଜର ହୋଇନଥିଲେ ।

1961
ଆସାମ ରାଜ୍ୟ
ବନାମ
ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେ
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ
ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା

ଏପ୍ରିଲ 14, 1961ରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ହିଦାୟତୁଲ୍ଲାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା -1956 ମସିହା ଜୁଲାଇ 16 ତାରିଖରେ ଆସାମ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦେଇଥିବା ଏକ ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆସାମ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି । ଅବେଦନରେ ଥିବା ମାମଲାର ରାୟ ଶୁଣାଣି ସମୟରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ ଯେ ଆସାମ ବିକ୍ରୟ କର ଅଧିନିୟମ, 1947 ର ଧାରା 15 ଏବଂ ଏହି ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଗଠିତ ନିୟମ 80 ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 286 (2) ର ଉଲ୍ଲଂଘନ କରୁଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 132 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଆର୍. ସି. ଦେ, ଯିଏକି ଉତ୍ତର ଦେଇଥିବା ପ୍ରତିବାଦି ଥିଲେ, ସେ ଜଣେ ଚା 'ର ପାଇକାରୀ ବ୍ୟବସାୟୀ, ଏବଂ 1949 ମସିହାରୁ ବ୍ୟବସାୟରେ ଅଛନ୍ତି । ଆସାମ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସେ 1950 ମସିହା ଜାନୁଆରୀ 14 ତାରିଖରେ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଭାବେ ନିଜକୁ ପଞ୍ଜୀକୃତ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ମୁଖ୍ୟତଃ ଆସାମରେ ଚା 'କିଣିବା ଏବଂ ଆସାମ କିମ୍ବା କଲିକତାରେ ବିକ୍ରି କରିବା ଥିଲା । କଲିକତାରେ ବିକ୍ରି ହେଉଥିବା ଚା 'ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆର୍. ସି. ଦେ ଆସାମରେ ଚା' କିଣିବା ପରେ ଏହାକୁ ନିଜ ହାତକୁ ନେଇଥିଲେ । ଏହି ଚା ' ପରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ କ୍ରେତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥାଏ, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ପରେ ମାଲିକାନା କାଗଜପତ୍ର ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥାଏ ।

1951 ମସିହାରେ ଆସାମ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମକୁ ଆସାମ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ (ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ 1951 (4/1951) ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା । ସଂଶୋଧନ ପୂର୍ବରୁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦି ସାମଗ୍ରୀ ପୁନଃ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ କିଣାଯାଇଥିଲା ତେବେ ଟିକସ ଆକଳନ ସମୟରେ ଜଣେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ସମୁଦାୟ କାରବାର ଗଣନା କରିବା ସମୟରେ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ରରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ବିକ୍ରୟକୁ ମୋଟ କାରବାରରୁ ବାଦ ଦିଆଯିବ । 1951 ରେ ହୋଇଥିବା ସଂଶୋଧନ ଦ୍ୱାରା, "ପୁନଃ ବିକ୍ରୟ" ଶବ୍ଦ ପରେ "ରାଜ୍ୟରେ" ଶବ୍ଦ ଯୋଡି ଏହି ଧାରାକୁ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଜଣେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ସମୁଦାୟ କାରବାର ହିସାବ କରିବା ସମୟରେ, ରାଜ୍ୟରେ ପୁନଃବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସାମଗ୍ରୀକୁ ମୋଟ କାରବାରରୁ ବାଦ

ଦିଆଯାଇପାରିବ । ଏହି ସଂଶୋଧନ ପରେ ନିୟମରେ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା । ନିୟମ 80 କୁ ଏହିପରି ଭାବରେ ଅଧିନିୟମିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି :

" 80. (1) ଧାରା 15 ର ଉପଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (b) ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ ତାଙ୍କ ମୋଟ କାରବାରରୁ ବିକ୍ରୟ ପରିମାଣକୁ ଏପରି ରିହାତି ପାଇବାକୁ ହକଦାର ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ କାଟିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ସେହି ବିକ୍ରୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନଗଦ ଦସ୍ତାବିଜ କିମ୍ବା ବିଲ୍ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ, ଯେହେତୁ ବିକ୍ରୟ ଏକ ନଗଦ ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା ବକେୟା ବିକ୍ରୟ ହୋଇଥାଇପାରେ, ଏବଂ କ୍ରୟ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କ୍ରୟ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବେ ପ୍ରାଧିକୃତ ହୋଇଥିବା ଦାୟିତ୍ୱବାନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲିଖିତ ଭାବରେ ଏକ ସତ୍ୟପାଠ ଘୋଷଣା କରାଯିବ ଯେ ଉକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡିକ ସେହି ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ରରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଛି ।

(2) ଏହି ନିୟମର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଘୋଷଣା ଆଧାରରେ ରହିବ :- ' ମୁଁ/ଆମେ ଏତଦ୍ୱାରା ଘୋଷଣା କରୁଅଛୁ ଯେ ମୁଁ/ଆମେ ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ରାଜ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀ ଉତ୍ପାଦନରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟରେ କୌଣସି ଚୁକ୍ତିନାମା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟରେ ପୁନଃ ବିକ୍ରୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କ୍ରୟ କରିଛୁ, ଏବଂ ଏଥି ସହ ଘୋଷଣା କରୁଅଛୁ ଯେ ଏହି ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସେହି ଜିଲ୍ଲାରେ......... କରାଯାଇଥିବା ଆମର ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା .... ରେ ସୂଚିତ ହୋଇଛି ।

ଆର.ସି. ଦେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରି ସଂଶୋଧନ ଏବଂ ନିୟମକୁ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ, ଏବଂ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 286 (2) ଏବଂ ଭାଗ XIII କୁ କ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ କରିଥିଲା, ତେଣୁ ଏହା ଉଲ୍ଲଂଘନ ଥିଲା । ସେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଏହି ସଂଶୋଧନ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 19 (1) (g) କୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରୁଥିବା କାରଣରୁ ଅସିଦ୍ଧ ଅଟେ । ଶେଷ ଉପସ୍ଥାପନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପରିତ୍ୟାଗ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ସମ୍ବିଧାନର ଭାଗ XIII ବିଷୟରେ ଆପତ୍ତି, ଯାହାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିଆଯାଇଥିଲା, ପରିତ୍ୟାଗ କରାଯିବା ଉଚିତ, କାରଣ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ତାଙ୍କ ତରଫରୁ କେହି ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇନଥିଲେ । ଆମକୁ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 19 କିମ୍ବା ଭାଗ XIII ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 286 (2)

1961
ଆସାମ ରାଜ୍ୟ
ବନାମ
ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେ
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ
ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା

ବିଷୟରେ ତାଙ୍କର ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ, ବିଦ୍ୱାନ ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ରାମ ଲାଭୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୃଥକ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେମାନେ ଉଭୟ ସମ୍ମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଯେ ଧାରା 15ଏବଂ ନିୟମଟି ସଂଶୋଧନ ପରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 286 (2) ର ଉଲ୍ଲଂଘନ କରୁଥିଲା । ବିଦ୍ୱାନ ବିଚାରପତିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା କାରଣ ଭିନ୍ନ ଥିଲା । ପ୍ରଧାନ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ସଂଶୋଧନ ଏବଂ ନିୟମ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ କିମ୍ବା ବ୍ୟବସାୟ ସମୟରେ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ଟିକସ ଲାଗୁ କରିବାରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥିଲା ତେଣୁ ଏହା ବେଆଇନ ଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ରାମ ଲାଭୟା, କହିଥିଲେ ଯେ ଆର. ସି. ଦେଙ୍କୁ ବିକ୍ରୟ ଏବଂ କଲିକତାରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିକ୍ରୟ ଅଲଗା ବିକ୍ରୟ ଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରଥମ ବିକ୍ରୟ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ କିମ୍ବା ବ୍ୟବସାୟ ନଥିଲା ଏବଂ ଟିକସଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । ତେବେ, ସେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ ଯେ ଯଦିଓ ଧାରା 3, ଯାହା ଆରୋପିତ ଧାରା ଥିଲା, ତାହା ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ କିମ୍ବା ବ୍ୟବସାୟକୁ ଅଧିନିୟମର ପରିସରରୁ ବାଦ ଦେଇଥିଲା, ତଥାପି ଏହି ଧାରା କେବଳ "ଏକ ପବିତ୍ର ଘୋଷଣା" ଭାବରେ ରଖାଯାଇଥିଲା କାରଣ ଏହାର ପ୍ରଭାବକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ବିଭାଗ, ଯଥା ଧାରା 15ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇନଥିଲା । ବିଦ୍ୱାନ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ଅଧିନିୟମ ଆଧାରରେ ଯାହା ଟିକସଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା ତାହା ହେଉଛି ଜଣେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ସମୁଦାୟ କାରବାର। କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଧାରା ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ସମୁଦାୟ କାରବାର କିପରି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବ, ଏବଂ ଏହା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ଯେ ସମୁଦାୟ କାରବାରରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ, ମୋଟ କାରବାରରୁ କିଛି କାଟ କରାଯାଇପାରିବ । ମୂଳ ଧାରାରେ, ପୁନଃବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଥିବା ଯେକୌଣସି ଜିନିଷକୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଥିଲା; କିନ୍ତୁ ସଂଶୋଧନ ଦ୍ୱାରା, କେବଳ ରାଜ୍ୟରେ ପୁନଃବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବାଦ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ବିଦ୍ୱାନ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦି ରାଜ୍ୟରେ ପୁନଃବିକ୍ରୟ ହୋଇନଥିବା ବିକ୍ରୟକୁ ସମୁଦାୟ କାରବାରରୁ ବାଦ ଦିଆଯାଉ ନାହିଁ, ତେବେ ଏପରି ବିକ୍ରୟକୁ ମୋଟ୍ କାରବାର ବୋଲି ଧରି ନିଆଯିବ ତେଣୁ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ କିମ୍ବା ବ୍ୟବସାୟ ସମୟରେ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ଟିକସ ଲାଗୁ ହେବ । ଏହାକୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଗଲେ, ବିଦ୍ୱାନ ପ୍ରଧାନ ବିଚାରପତି ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ସଂଶୋଧନ ଏବଂ ନିୟମ ସିଧାସଳଖ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ କିମ୍ବା ବ୍ୟବସାୟକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଛି, ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ରାମ ଲାଭୟା, କହିଛନ୍ତି ଯେ ଏହା ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ କିମ୍ବା ବ୍ୟବୟସୟକୁ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ କରେ, ଯେହେତୁ ରାଜ୍ୟ ବାହାରେ ବିକ୍ରୟକୁ ମୋଟ୍ କାରବାରରୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ ।

ଆମେ ଏହି ଦୁଇଟି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଅଲଗା ଅଲଗା ବିଚାରକୁ ନେବୁ । ବିଦ୍ୱାନ ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ବିଚାର କରିବାକୁ ଗଲେ , ଅନ୍ୟ ଏକ ମାମଲାରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି । *ଏଦୁପୁରୀ ନରସିଂହମ୍ ଆଣ୍ଡ ସନ୍ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (¹)* ମାମଲାରେ ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ 1947 ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ସମାନ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥିଲା । ଏହିପରି ଦେଣନେଣ ଗୁଡ଼ିକ ସହିତ କାରବାର କରିବା ସମୟରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ କେବଳ ସେହି ବିକ୍ରୟଗୁଡ଼ିକ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 286 (2) ଅନୁଯାୟୀ ସଂରକ୍ଷିତ ରହିଛି ଯାହା ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ କିମ୍ବା ବ୍ୟବସାୟକୁ ସିଧାସଳଖ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥାଏ ଏବଂ ଏହାର ଏକ ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ହୋଇଥାଏ । ସେହି ଅବସରରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ସମସ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ବିଚାରର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁମାନେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 286 (1) ର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ, ଏବଂ ଏହା ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସମାନ ଯୁକ୍ତି ଅନୁଚ୍ଛେଦ 286 (2) ରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ । ଏହି ମାମଲାରେ ଏହା ନିମ୍ନମତେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା:

" ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ତର୍କ ହେଉଛି ଯେ ଯେହେତୁ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡିକ ରାଜ୍ୟ ବାହାରେ ଡିଲରମାନଙ୍କୁ ବିକ୍ରୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ପ୍ରକୃତରେ ସେଗୁଡିକୁ ରାଜ୍ୟ ବାହାରେ ବିକ୍ରି କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ କ୍ରୟ ଗୁଡିକ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ ଥିଲା, ଏବଂ ଏହା ଉପରେ ଟିକସ ଆଦାୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 286 (2) ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଣୀତ ନିଷେଧ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ଏହି ଯୁକ୍ତିରେ ଆମେ ସହମତ ନୁହଁ । ଯେଉଁ ବିକ୍ରୟ କାରବାର ଉପରେ ଟିକସ ଲାଗୁ କରାଯାଇଛି, ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟର ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ବିକ୍ରୟ ଥିଲା । କ୍ରେତା ସେହି ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକୁ ରାଜ୍ୟ ବାହାରର ଡିଲରମାନଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରିଥିଲେ, ଏହା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନୁହେଁ, କାରଣ ସେହି ବିକ୍ରି ଗୁଡିକ ଟିକସ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିବା ବିକ୍ରି ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଅଟେ । ବିକ୍ରି ଉପରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନର ଶୁଳ୍କ ରାଜ୍ୟ ବାହାରେ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା କ୍ରୟ ଉପରେ ରହିଛି । ପୂର୍ବ ବିକ୍ରୟ ଗୁଡିକ ଆନ୍ତରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ ଆକାରରେ ଅଛି, ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 286 (2) ଅନୁଯାୟୀ

(¹) [1962] 1 S.C.R. 314

ଟିକସଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ପରବର୍ତ୍ତୀଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଅନ୍ତରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରୟ, ଏବଂ ଏହା ଉପରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ଟିକସ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 286 (2) କୁ କ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ କରେ ନାହିଁ ।

ଏହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ ଆବେଦନରୁ ମିଳିଥିବା ତଥ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ । ବାସ୍ତବରେ, ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟକୁ ଉପରୋକ୍ତ ପରିଚ୍ଛେଦରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ପାଇଁ କେବଳ "ଓଡ଼ିଶା" ଶବ୍ଦ ସ୍ଥାନରେ "ଆସାମ" ଶବ୍ଦକୁ ବଦଳାଇବା ଆବଶ୍ୟକ । ଆମ ମତରେ, ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ଶେଷରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ନିର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହା ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ରାମ ଲାଭୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ସହମତି ରାୟରେ ଦିଆଯାଇଥିବା କାରଣଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ କରିଥାଏ । ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 ଯାହା ଟିକସ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା, ଯାହାକୁ ସେହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4ରେ 1951 ମସିହାରେ ଉପଧାରା (1) A ର ସଂଶୋଧନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ଉପଧାରାଟି ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

" ଆସାମ ରାଜ୍ୟ ବାହାରେ ଅନ୍ୟକୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଏହିପରି ବିକ୍ରୟ ହେଉଥିବା ସ୍ଥଳେ ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 ର ଉପଧାରା (12) ର ପ୍ରଥମ ପ୍ରାବଧାନ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ମାମଲା ବ୍ୟତୀତ, ଉପଧାରା (1) ରେ ଥିବା କୌଣସି ବିଷୟ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ଟିକସ ଦେବାକୁ ଦାୟୀ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ନାହିଁ ।

(i) ଆସାମ ରାଜ୍ୟର ପରିସୀମା ବାହାରେ ;

(ii) ଭାରତ କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟକୁ ଦ୍ରବ୍ୟର ଆମଦାନୀ କିମ୍ବା ରପ୍ତାନୀ ସମୟରେ; କିମ୍ବା

(iii) ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ କିମ୍ବା ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ, ସଂସଦ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟ ଉପାୟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିପାରେ।

ଅଧିନୀୟମରେ ଉପଧାରା (1) A ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କେବଳ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 286 ରେ ଥିବା ନିଷେଧକୁ ପୁନରାବୃତ୍ତି କରିବା ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି କରିନଥିଲା ।ଏହା ଉପଧାରାର ପ୍ରଥମ ଦୁଇଟି ଧାରା 286 (1) ରେ ଥିବା ନିଷେଧକୁ ଦୋହରାଇଥାଏ ଏବଂ ତୃତୀୟ ଧାରା ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 286 (2) ରେ ଥିବା ନିଷେଧକୁ ଦୋହରାଇଥାଏ । ଧାରା 2 (12) ର ପ୍ରଥମ ପ୍ରାବଧାନ, ଯାହା ଉପ-ଧାରା (1) A ରେ ସୂଚିତ ହୋଇଛି,ତାହା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 286 ର ଖଣ୍ଡ (1) ର ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣକୁ ଅଧିନିୟମିତ କରେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ, ଆରୋପିତ ଧାରା ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସାମଗ୍ରୀର ବିକ୍ରୟକୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥା ସେହି ସମସ୍ତ କାରବାରକୁ ଟିକସରୁ ରକ୍ଷା କରିଥାଏ, ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଯଦି ଟିକସ ଲଗାଯାଇଥାଆନ୍ତା, ତେବେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 286ରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ମଧ୍ୟରେ ପରିସରଭୁକ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଏହି ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବାର ପ୍ରଭାବ ହେଉଛି ଏପରି କାରବାରକୁ ଟିକସ ମୁକ୍ତ କରିବା, ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଧାରାରେ ଆଇନର ଆଉ କୌଣସି ସଂଶୋଧନର ଆବଶ୍ୟକତା ନଥିଲା । ଧାରା 15 ବିକ୍ରୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ଅତିରିକ୍ତ ରିହାତି ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେଉଁଥିରେ ସାମଗ୍ରୀ, ଯଦିଓ ଜଣେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରାଯାଏ, ତଥାପି ରାଜ୍ୟରେ ପୁନଃ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥାଏ । ଏହା ସହଜରେ ପରିଲକ୍ଷିତ କରାଯାଇପାରିବ ଯେ ଯଦି ଏହି ଛାଡ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇନଥାନ୍ତା, ତେବେ ଏହା ସମ୍ଭବ ଥିଲା ଯେ ଏକାଧିକ ସମୟରେ ବିକ୍ରୟ-ଟିକସ ଲାଗୁ ହୋଇଥାନ୍ତା, ଯଥା, ଯେଉଁ ସମୟରେ ପ୍ରଥମ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀ ଦ୍ୱିତୀୟ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରିଥିଲେ ଏବଂ ପୁଣି, ଯେତେବେଳେ ଦ୍ୱିତୀୟ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀ ତାଙ୍କ ପାଳି ଅନୁସାରେ ବିକ୍ରି କରିଥିଲେ । ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସମାନ ଦ୍ରବ୍ୟର ବିକ୍ରୟ କାରବାର ଉପରେ ଏକାଧିକ ସ୍ଥାନରେ ଟିକସ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ, ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଟିକସ କେବଳ ଶେଷ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ଏବଂ ପୂର୍ବ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ନୁହେଁ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଗୁଡିକର ବିକ୍ରୟ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କଠାରୁ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବ ଏବଂ ଦ୍ରବ୍ୟ ଗୁଡିକ ରାଜ୍ୟରେ ପୁନଃ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଥିବ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ପୂର୍ବ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ କୌଣସି ଟିକସ ସଂଗ୍ରହ କରାଯିବ ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଆରୋପିତ ବିଭାଗ ନିଜେ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ କିମ୍ବା ବ୍ୟବସାୟ ସମୟରେ ବିକ୍ରିର ଟିକସକୁ ବାଦ ଦେଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଧାରାରେ ସମାନ ଛାଡ଼ର ପୁନରାବୃତ୍ତି ଖୋଜିବା ଆବଶ୍ୟକ ନଥିଲା । ଏହା ଭାବିବା ଏକ ତ୍ରୁଟି ଯେ ଯେହେତୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ବିଭାଗ, ଯଥା ଧାରା 15, କରଦାବି ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଛାଡ଼ର ପୁନରାବୃତ୍ତି କରେ ନାହିଁ, ଜଣେ ଡିଲରଙ୍କ କାରବାର ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ କିମ୍ବା ବ୍ୟବସାୟ ସମୟରେ ବିକ୍ରୟକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବ । ଏପରିକି ଯଦି ମୋଟ୍ କାରବାରରେ ଏପରି ବିକ୍ରୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥାଏ, ତେବେ ଡିଲର୍, ଧାରା 3 ର ଉପ-ଧାରା (1) A ଅନୁଯାୟୀ, ଦାବି କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବେ ଯେ ସେହି କାରବାରଗୁଡ଼ିକ ଟିକସଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ, କାରଣ ସେଗୁଡିକ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 286(2) ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 (1) A (iii) ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ନିଷେଧର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଆସେ । ସମ୍ବିଧାନ ଏବଂ ଆଇନର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଦ୍ୱାରା ଯାହା ପୂର୍ବରୁ

1961
ଆସାମ ରାଜ୍ୟ
ବନାମ
ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେ
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ
ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା

ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି ତାହା ଟିକସଯୋଗ୍ୟ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, କାରଣ ମୋଟ୍ କାରବାର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଢଙ୍ଗରେ ଗଣନା କରିବାକୁ ପଡିବ । ସେହି ମୋଟ୍ କାରବାରରୁ, ଏପରି ବିକ୍ରୟ ଗୁଡିକୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 286 (2) ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 (1) Aର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଦ୍ୱାରା ବାଦ ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଆମ ମତରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 286(2) ଉପରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ନିଷେଧାଦେଶ ଯାହାକି ଧାରା 3(1) A ଦ୍ୱାରା ପୁନର୍ବାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ ଆସୁଥିବା ବିକ୍ରୟକୁ ମୋଟ୍ କାରବାରରୁ ବାଦ ଦେବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ କରେ ।

ଧାରା 3 ର ଉପ-ଧାରା (2) କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉପ-ଧାରା (2) ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟବସାୟୀ ଯାହାଙ୍କ ପାଇଁ ଉପ-ଧାରା (1) ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇନଥାଏ, ସେ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଟିକସ ଦେବାକୁ ଦାୟୀ ହେବେ, ଏବଂ ଉପ-ଧାରା (1) A ବିଷୟରେ କୌଣସି ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇନାହିଁ । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ, ଉପ-ଧାରା (2) ଉପ-ଧାରା (1) Aର କୌଣସି ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇନାହିଁ ; କିନ୍ତୁ ଉପ-ଧାରା (1) A କୁ ବାଦ ଦେବା ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ପ୍ରଭାବହୀନ କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଉପଧାରା (1) A ଏହାର ନିଜର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ପରିପ୍ରକାଶ କରେ, ଏବଂ ଧାରା 3ର ଅବଶିଷ୍ଟ ଉପ-ବିଭାଗ ସହିତ ଏହାକୁ ପ୍ରଭାବ ଦେବାକୁ ପଡିବ । ଉପଧାରା (1) Aକୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 286 ର ଅତିରିକ୍ତ ସମର୍ଥନ ରହିଛି, ଏବଂ ସମ୍ବିଧାନ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ କାୟମ ରହିବ । ତେଣୁ, ଉଭୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 286 ଏବଂ ଧାରା 3 ର ଉପ-ଧାରା (1) ସମସ୍ତ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ କିମ୍ବା ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସମସ୍ତ ବିକ୍ରୟ ଟିକସରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ, ସେଗୁଡିକ ପୁନର୍ବାର ଛାଡ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ତାହା ଦେଖିବା ପାଇଁ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଉପରେ ଅଧିକ ଧ୍ୟାନ ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ।

ଆମ ମତରେ, ଏହି ଆବେଦନ ସଫଳ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଆବେଦନ ପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ବାତିଲ କରିଦିଆଯାଇଛି, ଏବଂ ଆବେଦନକୁ ଏଠାରେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ବାତିଲ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
ମଦନ ମୋହନ ଭୂୟାଁ
ଅନୁବାଦକ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।